

L'horticultura ecològica a Mallorca

Autor:
Miquel Serra Sansó

Fotografies:
Arxiu del CBPAE

Col·laborador:
Jaume Ramon Nadal

Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura i Pesca

Productes fitosanitaris autoritzats pel Reglament de la Producció Ecològica, emprats en horticultura ecològica

Producte	Camp d'acció	Plaga o malaltia	Observacions
Rotenona	Insecticida	Tot tipus d'insectes efecte de xoc	Perjudicial per a fauna benèfica
Oli de Neem	Insecticida	Tot tipus d'insectes i repel·lent	Més benèvol amb el medi
Piretrina	Insecticida, efecte de xoc	Tot tipus d'insectes	Emprat per conservar gra
<i>Bacillus thuringiensis</i>	Insecticida	Larves de papallones, escarabats, mosques	Efectes visibles dos o tres dies més tard
Sofre	Fungicida i acaricida	Oïdi i aranya roja	Curatiu
Coure	Fungicida	Quasi totes les malalties fúngiques	Preventiu
Sulfat de ferro	Desinfectant i repel·lent	Fongs i caragols	Per tractar ferides o crear barreres
Oli de parafina	Insecticida	Ous i insectes hivernants	Tractament d'hivern
Sabó potàssic	Insecticida	Pugó, caparreta, pugó de Sant Josep, copinyó, etc.	De fàcil preparació domèstica, 2% de sabó negre dins aigua
Emprivada d'ortiga	Reforçant, augmenta la vitalitat de la planta		També actua com a adob foliar i radicular
Llet desnatada	Reforçant, antivíric de les horticòles	Virus	També preventiu de les malalties fúngiques
Extracte d'all	Repel·lent i reforçant	Tot tipus de comensals	També preveu la cendrada

La majoria de magatzems agrícoles disposen de productes autoritzats en agricultura ecològica

Calendari de l'hortalissa de temporada

Gener	Tomàtiga de ramellet, moniato, lletuga, col llombarda, col, carabassa, coliflor, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, xítxeros, espinacs, endívia, patata, grell, julivert, all, cama-roja, ruca, fonoll, faves, pastanaga, api, colinap, col de Brussel·les, porro
Febrer	Tomàtiga de ramellet, moniato, lletuga, col llombarda, col, carabassa, coliflor, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, xítxero, espinac, endívia, patata, grell, julivert, carxofa blanca, ruca, fonoll, faves, pastanaga, api, colinap, col de Brussel·les, porro
Març	Moniato, lletuga, col, col llombarda, carabassa, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, xítxeros, espinac, endívia, patata, grell, julivert, carxofa blanca i negra, all tendre, espàrreg, ruca, fonoll, faves, pastanaga, api, colinap, col de Brussel·les, porro
Abril	Lletuga, col, col llombarda, nap, remolatxa, bleda, xítxeros, espinac, grell, julivert, carxofa blanca i negra, maduixa, all tendre, espàrreg, ruca, fonoll, faves, pastanaga, api, colinap, col de Brussel·les, porro
Maig	Cogombre, tomàtiga d'ensalada, carabassó, mongeta fina, mongeta ample, lletuga, col llombarda, col, nap, remolatxa, bleda, xítxeros, julivert, maduixa, all tendre, ruca, fonoll, pastanaga, api, colinap, porro
Juny	Tomàtiga d'ensalada, cogombre, carabassó, pebre verd, mongeta fina, mongeta ample, lletuga, col llombarda, col, nap, remolatxa, bleda, espinac, julivert, carabassa, blat de moro, pastanaga, api, colinap, porro
Juliol	Tomàtiga d'ensalada, de pruna; meló, albergínia, cogombre, carabassó, pebre verd, vermell i blau, síndria, mongeta fina i ample, lletuga, carabassa, nap, remolatxa, bleda, espinac, patata, all, ceba, julivert, pipes de gira-sol, blat de moro, pastanaga, api, porro
Agost	Tomàtiga d'ensalada, de pruna, de ramellet; meló, albergínia, cogombre, carabassó, pebre verd, vermell i blau, síndria, mongeta fina, lletuga, carabassa, nap, remolatxa, bleda, espinac, patata, all, pipes de girasol, blat de moro, ciuró, faves, pastanaga, api, porro
Setembre	Tomàtiga d'ensalada, de pruna, de ramellet; meló, albergínia, carabassa, carabassó, cogombre, pebre verd, vermell i blau, síndria, mongeta fina, lletuga, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, patata, all, ceba, julivert, ciuró, pastanaga, api, porro
Octubre	Tomàtiga d'ensalada, de pruna, de ramellet, meló, albergínia, carabassó, pebre verd, vermell i blau, síndria, mongeta fina, moniato, lletuga, col, col llombarda, carabassa, coliflor, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, espinac, endívia rissada, patata, all, ceba, julivert, cacauet, ruca, fonoll, pastanaga, api, colinap, porro
Novembre	Tomàtiga de ramellet, moniato, lletuga, col, col llombarda, carabassa, coliflor, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, espinac, endívia, patata, all, ceba, julivert, cama-roja, cacauet, ruca, fonoll, pastanaga, api, porro
Desembre	Tomàtiga de ramellet, moniato, lletuga, col, col llombarda, col de Brussel·les, carabassa, coliflor, ravenet, rave, nap, remolatxa, bleda, endívia, patata, all, ceba, grell, julivert, cama-roja, ruca, fonoll, pastanaga, api,

Associacions i rotacions d'hortalisses

<i>Cultiu</i>	<i>Bones associacions</i>	<i>Males associacions</i>	<i>Bons cultius precedents</i>	<i>Bons cultius següents</i>
All	Fruiters, pastanaga, remolatxa, maduixa, ceba, porro, tomàtiga, lletuga	Col, xitxeros, mongeta	Lleguminoses	
Carxofa	Lletuga, faves, xitxeros		Blat de moro, ceba	Faves, meló, lletuga
Mongeta d'enfilar	Remolatxa, api, cogombre, espinacs, lletuga, albergínia, carabassa, col, maduixa, pastanaga	All, ceba, tomàtiga, xitxeros		
Api	Cols, espinacs, mongeta, porro, xitxaro, tomàtiga	Pastanaga, fonoll, julivert	Lleguminoses	Cols, nap, bròquil, rave
Carabassó	Alfabeguera, mongeta, ceba, col, caputxina, blat de moro	Cogombre	Lleguminoses	Cols, nap, bròquil, rave
Ceba	All, pastanaga, cogombre, lletuga, tomàtiga, maduixa, camamil·la, remolatxa	Xitxaro, mongeta, col, porro	Crucíferes	
Col	Pastanaga, api, cogombre, espinacs, trèvol, xitxeros, lletuga, aromàtiques, cànem, ceba, patata	All, ceba, mongeta, maduixa, fonoll	Lleguminoses, rave, espinacs	Espinacs
Coliflor	Api, tomàtiga, facèlia, mongeta	Col, ceba, patata	Espinacs	
Colinap	Remolatxa, espinacs, mongeta, lletuga, tomàtiga, porro, xitxeros	Fonoll	Espinacs, lletuga	Col, rave
Espinacs	Api, col, maduixa, mongeta, xitxeros, rave, lletuga	Remolatxa	Tots, excepte bleada i remolatxa	
Xitxaro	Pastanaga, api, col, espinacs, rave, lletuga, blat de moro, nap, patata, cogombre	Mongeta, ceba, porro, tomàtiga, julivert		Cols
Fonoll	Cogombre, lletuga, cama-roja	Mongeta, tomàtiga, colinap	Xitxeros	
Mongeta baixa	Remolatxa, api, col, borrajta, cogombre, maduixa, xitxero, patata, rave, valeriana, tomàtiga, pastanaga	Fonoll, ceba, porro	Pastanaga	Cama-roja
Enciam	Colinap, cogombre, espinacs, mongeta, xitxeros, rave, tomàtiga, carxofa, ceba, pastanaga, porro	Gira-sol, api, julivert		
Cogombre	Api, col, espinacs, fonoll, mongeta, lletuga, ceba, blat de moro	Carabassa, patata, tomàtiga	Faves, mostassa	
Pebre	Albergínia, pastanaga, col, tomàtiga, alfabeguera	Fonoll, xitxeros		
Porro	Ceba, pastanaga, api, espinacs, maduixa, tomàtiga, lletuga	Mongeta, xitxeros, rave		Pastanaga, julivert
Rave	Pastanaga, lletuga, tomàtiga, menta	Cogombre, mongeta		
Tomàtiga	Pastanaga, api, espinacs, mongeta, ceba, julivert, porro, lletuga, calèndula	Remolatxa, col llombarda, fonoll, xitxeros, cogombre, patata	Colinap, espinacs, mostassa	
Pastanaga	Ceba, xitxeros, alfals, mongeta, lletuga, patata, porro, rave, tomàtiga, veça, romaní, sàlvia	Fonoll, julivert, api, menta	Porro	Mongeta, cama-roja
Síndria	Pebre		Cereals, alls	
Meló			Liliàcies, col, lletuga	
Carabassa	Col, mongeta, blat de moro, caputxina	Patata		
Patata	Albergínia, col, xitxeros, faves, mongeta, blat de moro, rave, pastanaga, cànem, julivert, calèndula	Carabassa, gira-sol, maduixa, cogombre, tomàtiga	Cereals, alfals	Cols
Albergínia	Mongeta, favó			
Moniato			Cereals, ceba	
Faves	Espinacs, blat de moro, lletuga, patata, romaní, cereals, maduixa			
Blat de moro	Carabassa, xitxeros, faves, mongeta, meló, patata, veça, cogombre, síndria	Gira-sol		
Maduixa	Faves, espinacs			

Taula de sèmres i trasplantaments d'hortalisses

	<i>Gener</i>	<i>Febrer</i>	<i>Març</i>	<i>Abril</i>	<i>Maig</i>	<i>Juny</i>	<i>Juliol</i>	<i>Agost</i>	<i>Setembre</i>	<i>Octubre</i>	<i>Novembre</i>	<i>Desembre</i>
Patata primerenca		SD	SD									
Patata d'estiu							SD	SD				
Tomàtiga	TC, PL	TC, PL	TC	TA	TA						PL	PL
Tomàtiga de pruna		PL	PL	TA	TA							
Tomàtiga de ramellet		PL	PL	TA	TA	TA						
Pebre verd	PL	PL	TC	TA	TA						PL	PL
Pebre vermell	PL	PL	TC	TA	TA							
Pebre blau	PL	PL	TC	TA	TA							
Albergínia	PL	TC, PL	TC	TA	TA							PL1
Ceba boba	TA	TA	TA						PL	PL		
Ceba blanca mallorquina		TA	TA	TA					PL	PL		
Ceba tendra								TA	TA	TA, TC	TA, TC	TC
Ceba de guardar	PL			TA	TA							
Grell	SD									SD	SD	SD
Porro	PL, TC	PL, TC	TA	TA	TA	PL		TA	TA		TC	TC
All	SD	SD										
All tendre	SD										SD	SD
Pastanaga	Sembra tot l'any i sota coberta els mesos freds											
Api	Sembra tot l'any											
Julivert	Sembra tot l'any											
Fonoll	TC	TC, TA	TA	TA	TA				TA	TA	TA, TC	TA, TC
Moniato			PL		SD	SD	SD					
Cogombre	PL	PL, TC	TC	TA	TA							
Carabassó	PL	TC, PL	TA	TA	TA							PL
Carabassa		PL	TC	TC	TA							
Meló	PL	PL	TC	TA	TA							
Síndria	PL	PL	PL, TC	TA	TA	TA						
Bleda	Sembra tot l'any											
Remolatxa	Sembra tot l'any											

Taula de sèmres i trasplants d'hortalisses

	<i>Gener</i>	<i>Febrer</i>	<i>Març</i>	<i>Abril</i>	<i>Maig</i>	<i>Juny</i>	<i>Juliol</i>	<i>Agost</i>	<i>Setembre</i>	<i>Octubre</i>	<i>Novembre</i>	<i>Desembre</i>
Blat de moro				SD	SD							
Maduixa	TA	TA								TA	TA	TA
Lletuga	Trasplantament tot l'any i planter un mes i mig abans											
Endívia							PL	PL	PL	TA	TA	TA
Carxofa blanca								TA				
Carxofa negra								TA	TA			
Gira-sol			SD	SD								
Xítzero	SD									SD	SD	SD
Xítzero per bajoca										SD		
Mongeta		SD a cobert	SD a cobert	SD	SD	SD	SD	SD				
Fava	SD	SD				SD				SD	SD	SD
Cacauet				SD	SD							
Cigró	SD	SD										SD
Soja			SD	SD								
Col borratxona		TA	TA			PL	PL	TA	TA	TA		
Col llombarda		TA	TA					TA	TA	TA		
Col de Brussel·les							TA	TA	TA			
Coliflor		TA	TA			PL	PL	TA	TA	TA		
Ruca	TA, PL	TA, PL	TA	TA	TA			PL	TA, PL	TA, PL	TA, PL	TA, PL
Nap	SD	SD	SD	SD				SD	SD	SD	SD	SD
Rave	SD								SD	SD	SD	SD
Ravenet	SD	SD	SD	SD	SD				SD	SD	SD	SD
	Sembra directa (SD), preparació de planter (PL), trasplantament a cobert (TC), trasplantament a l'aire lliure (TA)											